

UCHWAŁA Nr XXVI/185/06

RADY GMINY BRAŃSK

z dnia 28 lutego 2006 roku

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brańsk na lata 2006-2010.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brańsk na lata 2006 - 2010 w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brańsk.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Wietoszko

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXVI/185/06
Rady Gminy Brańsk
z dnia 28 lutego 2006 r.

**Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych Gminy Brańsk
na lata 2006- 2010**

Wstęp

I. Charakterystyka Gminy Brańsk.

- 1. Położenie i powierzchnia**
- 2. Struktura demograficzna**
- 3. Gospodarka**
- 4. Edukacja**
- 5. Pomoc społeczna**

II. Analiza problemów społecznych.

- 1. Bezrobocie**
- 2. Alkoholizm**
- 3. Zjawisko przemocy w rodzinie**
- 4. Problemy ludzi starszych**
- 5. Problemy opiekuńczo – wychowawcze**

III. Instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

- 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**
- 2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
- 3. Caritas Diecezji Drohiczyńskiej**

IV. Cele strategii i ich realizacja.

- 1. Pomoc rodzinom dotkniętym problemami alkoholizmu i narkomanii**
- 2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym**
- 3. Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych**
- 4. Współpraca z rodzinami ze środowisk dotkniętych problemem bezrobocia.**

WSTĘP

Przemiany w życiu społecznym, którego jesteśmy uczestnikami, stawiają przed samorządem szereg ważnych zadań. Są wśród nich także zadania związane z rozwiązywaniem problemów społecznych. W społeczeństwie obywatelskim diagnoza problemów społecznych, planowanie pomocy oraz jej monitoring, to oznaki profesjonalizmu i dojrzałości w administrowaniu tak skomplikowaną i złożoną strukturą, jaką jest gmina. Dlatego tak ważne jest rozwijanie wiedzy i umiejętności, odwoływanie się do miejscowych zasobów i sił, odkrywanie pozytywnych czynników środowiska, aktywne łączenie osób i grup we wspólnym działaniu na rzecz realizacji określonych potrzeb lokalnych.

Nowe regulacje prawne w zakresie pomocy społecznej, przypisanie zadań z zakresu opieki społecznej samorządowi terytorialnemu spowodowało decentralizację sfery polityki społecznej. Nastąpiło bowiem znaczne przeniesienie organizacji świadczeń pomocy społecznej z państwa na organy samorządowe. W wyniku tego na poziomie gminy możliwe jest pełniejsze rozpoznanie potrzeb środowiska i w związku z tym dobór skutecznych metod ich zaspakajania. Daje to szansę na stworzenie zintegrowanego systemu pomocy rodzinie, dzięki któremu udzielana pomoc byłaby wszechstronna i kompleksowa.

Realizowanie zadań z zakresu polityki społecznej należy do najważniejszych jakimi zajmują się jednostki samorządu terytorialnego a w szczególności gminy. W myśl ustawy o pomocy społecznej gmina ma nie tylko obowiązek realizowania zadań z tego zakresu, ale swoje działania powinna opierać na długotrwałej strategii. Zbiór głównych wytycznych i zadań do zrealizowania z zakresu polityki społecznej zawiera właśnie Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. Ustawodawca nakładając na gminy obowiązek tworzenia tego typu dokumentu, oparł się na założeniu iż gmina realizując zadania z zakresu polityki społecznej, powinna kierować się długookresową strategią nie uzależnioną od politycznych procesów administrowania samorządem.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji i polityki społecznej. Formuła otwartego, ciągłego przewidywania i projektowania przyszłości powinna stanowić przydatne, pragmatyczne narzędzie regulacji rozwoju w sytuacji, gdy nadmiar celów w stosunku do ograniczonych środków utrudnia podejmowanie bieżących i przyszłych decyzji. Zmienność uwarunkowań zewnętrznych, występowanie sprzeczności a nawet konfliktów interesów i dążeń różnych grup społecznych narzuca konieczność przyjęcia negocjacyjnej formuły zarządzania polityką społeczną. Istotą jej jest dochodzenie do porozumienia społecznego, minimalizując sytuacje konfliktowe. Musi to być zatem formuła kształtowania strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec przyszłości. Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji. Dzięki określeniu podstawowych priorytetów, celów i zadań w dziedzinie polityki społecznej, gmina zyskuje skonkretyzowaną wizję z zakresu rozwiązywania istniejących problemów oraz działań profilaktycznych jakie powinno się podjąć w celu przeciwdziałania powstawaniu nowych problemów.

I. Charakterystyka Gminy Brańsk

1. Położenie i powierzchnia

Gmina Brańsk położona jest w północno – wschodniej części Polski, w południowej części województwa podlaskiego, w obszarze „Zielonych Płuc Polski”. Jest jedną z największych gmin w powiecie bielskim. Sąsiaduje od północy z gminami Poświętne i Wyszki, od wschodu z gminą Bielsk Podlaski, od południowego – wschodu z gminą Boćki, od południa z gminą Grodzisk i Dziadkowice, od południowego – zachodu z Rudką, od zachodu z gminami Nowe Piekuty, Szepietowo i Klukowo oraz z miastem Brańsk.

Gmina zajmuje powierzchnię 227,2 km². Społeczność lokalną tworzą 43 wsie (44 sołectwa). Siedzibą gminy jest miasto Brańsk. Teren zamieszkiwany jest przez ludność narodowości polskiej, wśród której większość stanowią wyznawcy religii katolickiej i w niewielkim stopniu prawosławnej. Główną funkcją gminy jest produkcja rolna. Dominuje uprawa zbóż oraz hodowla bydła i trzody chlewnej. Ponadto zarejestrowane jest 152 podmioty gospodarcze działalności pozarolniczej. Na terenie gminy występuje dużo obiektów o wartościach kulturowych oraz obiektów archeologicznych, co świadczy o historycznym bogactwie osadnictwa tych ziem.

Atuty gminy to:

- - aktualny plan zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy,
- - dobra infrastruktura drogowa,
- - wszystkie wsie są zводociągowane i stęlefonizowane,
- - w znacznej części rozwiązana gospodarka ściekowa,
- - gmina stosuje ulgi podatkowe dla inwestorów rozpoczynających działalność.

2. Struktura demograficzna.

Proces zmian w liczbie ludności gminy przedstawia się w ostatnich latach następująco:

Tabela 1

Liczba stałych mieszkańców w latach 1970 – 2005

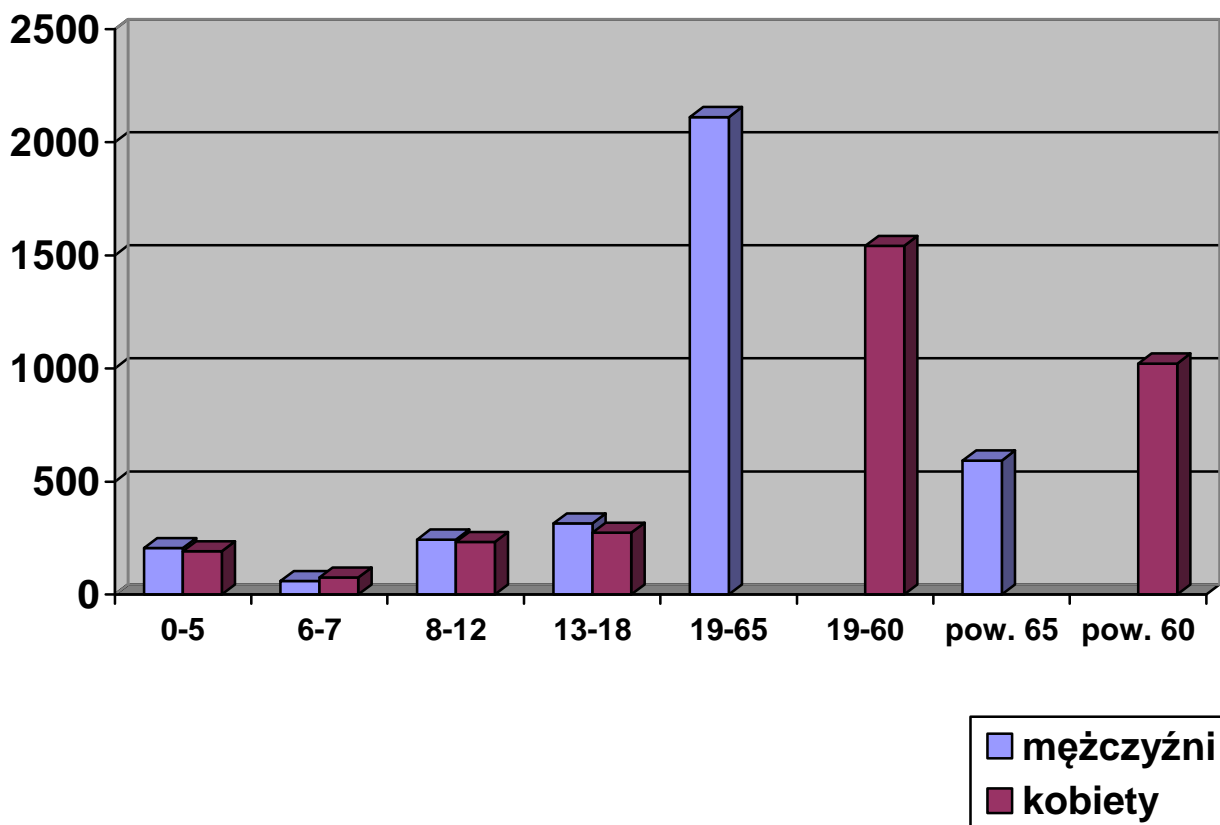
1970	1988	1996	1999	2004	2005
10303	7372	7417	7232	6892	6859

Według przedstawionych w tabeli danych liczba ludności gminy na początku grudnia 2005 roku wynosiła 6859. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi 30 osób. W ostatnich latach obserwuje się ciągle malejącą liczbę społeczności wiejskiej. Wiąże się to głównie z procesem starzenia się mieszkańców wsi, spadkiem przyrostu naturalnego oraz dwukrotną zmianą granic gminy.

Na obszarze gminy obserwuje się stałe ujemne saldo migracji, więcej osób wyprowadza się niż osiedla. Np. w roku 1999 migracja wewnętrzna wynosiła 6 osób, a zewnętrzna 120 osób. W wyniku ujemnego przyrostu naturalnego oraz salda „odpływu” ludności z terenu gminy, liczba ludności co roku obniża się o kilkunastu mieszkańców.

Poniższy wykres przedstawia następujące grupy wiekowe:

- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat,
- osoby w wieku produkcyjnym:
 - mężczyźni w wieku od 19 do 65 lat,
 - kobiety w wieku od 19 do 60 lat,
- osoby w wieku poprodukcyjnym:
 - mężczyźni powyżej 65 roku życia,
 - kobiety powyżej 60 roku życia.

3. Gospodarka

Podstawową formą własności w rolnictwie w gminie jest gospodarka indywidualna, we władaniu której znajduje się ponad 90% powierzchni gminy, na jej terenie znajduje się obecnie około 2200 gospodarstw domowych.

Charakterystyczną cechą rolnictwa gminy Brańsk jest dekapitalizacja maszyn, urządzeń, budynków oraz coraz częstsze odłogowanie ziemi, mające swoje źródło w migracji mieszkańców wsi do miast oraz nieopłacalności produkcji rolnej. Starzenie się wsi, brak środków finansowych, niski poziom edukacji znajdują swoje odzwierciedlenie w sposobie gospodarowania.

Część gospodarstw jest unowocześniona. Dominuje hodowla bydła ukierunkowana na produkcję mleka. Jednakże znaczna ilość gospodarstw jest na niskim poziomie rozwoju, a wręcz są podupadające. Stosowanie w niewielkim stopniu kwalifikowanego materiału siewnego oraz nieprawidłowe zmianowanie upraw są przyczyną niskiej wydajności produkcji rolniczej. Większość płodów rolnych przeznaczona jest jedynie na potrzeby własne rolników i ich rodzin. Znaczenie rolnictwa jako podstawowego źródła utrzymania ludności w gminie jest coraz mniejsze.

Ze względu na specyfikę gminy większość firm działa w otoczeniu rolnictwa, w usługach i przetwórstwie rolno – spożywczym. Najlepiej rozwijającą się dziedziną gospodarki jest handel. W przeciwieństwie do przemysłu jest on domeną firm prywatnych. Z roku na rok liczba placówek z tego rodzaju działalnością zwiększa się. Ożywiona działalność prowadzona jest również w rzeźnictwie, tartacznictwie oraz transporcie samochodowym.

Na terenie gminy istnieje pokaźna przestrzeń do zagospodarowania dla inwestorów, występują tereny, które w planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczone są pod obiekty handlowe, usługowe itp.

4. Edukacja

Gmina Brańsk należy do obszarów kraju, w których odsetek ludzi z wyższym i średnim wykształceniem kształtuje się poniżej średniej krajowej. Dostępność szkół jest zatem warunkiem kontynuacji dynamicznego rozwoju gospodarki gminy. Inwestycje w rozwój zasobów ludzkich są jednym ze sposobów na osiągnięcie spójności społecznej i gospodarczej. Rozwój intelektualny gminy zdecyduje w przyszłości o powstaniu silnych środowisk innowacyjnych oraz nowoczesnych dziedzin gospodarczych.

Na terenie gminy Brańsk funkcjonuje sześć Szkół Podstawowych oraz dwa Gimnazja Publiczne. W poniższej tabeli zestawiono liczbę nauczycieli i liczbę uczniów w poszczególnych placówkach:

Tabela 2

Nazwa	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa w Mniu	6	54
Szkoła Podstawowa w Świrydach	12	73
Szkoła Podstawowa im. por. Izydora Kołakowskiego w Domanowie	12	137
Szkoła Podstawowa im. ks. St. Kardynała Wyszyńskiego w Chojewie	6	37
Szkoła Podstawowa w Koszewie	8	42
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Holonkach	12	146
Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Gliniku	14	123
Publiczne Gimnazjum w Oleksinie	13	105

Źródło: *Urząd Gminy Brańsk*

Zatrudnienie w poszczególnych szkołach wg. stopnia awansu zawodowego w 2005r:

Tabela 3

Stopień awansu	PG Glinnik	PG Oleksin	SP Holonki	SP Chojewo	SP Mień	SP Koszewo	SP Świrydy	SP Domanowo
Dyplomowany	1,33	0,84	1	0,33	-	1	-	1
Mianowany	4,85	7,15	7,97	5	6	5,05	9,16	6,93
Kontraktowy	2,9	2,43	1,55	0,16	-	0,5	1	1,58
Stażysta	1	-	-	-	-	-	0,44	1,91

Źródło: Urząd Gminy Brańsk

Drugi obszar edukacji to kształcenie osób pozostających bez pracy. Stworzenie instytucji szkoleniowej, prowadzącej we współpracy ze szkołami i pracodawcami kursy i szkolenia daje możliwość uzupełnienia wykształcenia bądź zdobycia nowych kwalifikacji przez osoby bezrobotne lub pracujące. Realizacja zadań z tego zakresu jest związana z wdrożeniem i działaniem programów obejmujących rozwój społeczno – gospodarczy gminy, a w szczególności:

- program rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,
- program rozwoju turystyki,
- program rozwoju rolnictwa,
- program rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej,
- program rozwoju przemysłu.

Bezpośrednio związany z rozwojem rolnictwa i wsi jest program kształcenia rolników. Stworzenie możliwości zdobycia wiedzy w zakresie nowoczesnego zarządzania gospodarstwem rolnym poprzez przeprowadzanie szkoleń wśród rolników z zakresu nowoczesnych technologii produkcji rolnej, rolnictwa proekologicznego, szkolenia dla właścicieli gospodarstw agroturystycznych, organizowanie szkoleń dotyczących pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

5. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Osoby te, wspierane są w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, które mają umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatu oraz wójtowie, burmistrzowie na terenie gmin). Realizując zadania pomocy społecznej współpracują na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołem katolickim, innymi kościołami,

związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna w szczególności polega na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej.

Świadczenia z pomocy społecznej przysługują:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie, zamieszkującym i przebywającym na terytorium RP,
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium RP, posiadającym zezwolenie na osiedlenie się, zgodę na pobyt tolerowany lub status uchodźcy nadany w RP,
- obywatelom państw członkowskich UE lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terenie RP, którzy uzyskali pozwolenie na pobyt.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej może zostać przyznane osobie lub rodzinie, których osiągane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych określonych przez ustawę o pomocy społecznej. W przypadku osoby samotnie gospodarującej dochód nie może przekroczyć kwoty 461 zł., natomiast w rodzinie kwoty 316 zł. na osobę.

Na terenie gminy Brańsk zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, z siedzibą w Brańsku.

II. Analiza problemów społecznych

1. Bezrobocie

Bezrobocie rozumiane jako zjawisko towarzyszące gospodarce rynkowej oznacza brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych do jej wykonywania i deklarujących chęć jej podjęcia. Na przestrzeni ostatnich lat stało się w Polsce jednym z głównych problemów społecznych. Stopa bezrobocia w Polsce na dzień 31.07.2005 wynosiła **17,9%**, a w województwie podlaskim **14,7%**. Wprowadzenie zasad gospodarki rynkowej spowodowało w Polsce załamanie się rynku pracy. Odbiło się to również na tutejszym rynku pracy. Jako główne przyczyny narastania bezrobocia w naszym regionie można wymienić:

- duży spadek popytu na siłę roboczą;
- zwiększenie wymagań pracodawców dotyczących kwalifikacji zawodowych pracowników;
- niewystarczającą dynamikę rynku pracy w procesie tworzenia nowych miejsc pracy;
- niewielką mobilność ludności (niechęć do przeprowadzki).

Okres bezrobocia członka rodziny jest dla wielu rodzin bardzo trudny. W szybkim czasie pojawiają się problemy finansowe, rodzi się konieczność szukania doraźnych sposobów poprawy sytuacji ekonomicznej rodziny. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu bezrobocia w latach 2000-2005 miała tendencję wzrostową.

Brak zatrudnienia negatywnie wpływa nie tylko na ekonomiczną kondycję rodziny, ale także na pozamaterialne kwestie życia rodzinnego. Przymusowe pozostawanie bez pracy oraz niemożność znalezienia ponownego zatrudnienia powoli i systematycznie pozbawiają człowieka poczucia własnej wartości. Stres i utrata stabilizacji powodują często niemożność podejmowania racjonalnych, a czasami jakichkolwiek decyzji. Pojawia się apatia i zniechęcenie. Okres bezrobocia oznacza radykalną zmianę rozkładu czasu w ciągu dnia. W zmianie trybu życia ujawnia się tradycyjny podział obowiązków na damskie i męskie.

Tabela 4

**INFORMACJA O STANIE BEZROBOCIA W GMINACH POWIATU BIELSKIEGO WG.
STANU NA DZIEŃ 31.12.2005**

GMINA	BEZROBOTNI OGÓŁEM	W TYM KOBIETY
m. Bielsk Podlaski	1593	829
m. Brańsk	140	69
Bielsk Podlaski	269	120
Brańsk	102	54
Boćki	113	51
Orla	160	78
Rudka	95	43
Wyszki	157	74
Powiat bielski	2629	1318

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku Podlaskim.

Bezrobotni często sięgają po używki, głównie w celu rozładowania stresu. Osoby o niewielkich szansach na rynku pracy z powodu braku kwalifikacji lub zaawansowanego wieku dostrzegają raczej nadmiar wolnego czasu i rodzące się przygnębienie, a rozczarowanie i stres leczą alkoholem bądź nikotyną. Bardziej aktywnie i twórczo starają się wykorzystać swój czas ci bezrobotni, którzy dostrzegają szansę poprawy swojej pozycji na rynku pracy. Najczęściej są to ludzie młodzi (absolwenci szkół wyższych i średnich), posiadający poszukiwany zawód lub gotowi do przekwalifikowania się.

Bezrobocie burzy klimat życia rodzinnego. Wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji, na realizację określonych zamierzeń, zadań i planów życiowych. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Brak pracy ma negatywny wpływ na ekonomiczną funkcję rodziny. Powoduje jej szybką degradację, potęguje biedę i rozszerza sferę ubóstwa. Bezrobocie naraża rodzinę na szereg niedogodności, sublimację wielu ważnych potrzeb, niewłaściwe kształtowanie osobowości jej członków. Często jest czynnikiem konfliktogennym i nasilającym patologie społeczne w rodzinie, takie jak nadużywanie alkoholu, zdobywanie środków pieniężnych nielegalnymi sposobami, itp.

Z doświadczeń pracowników GOPS wynika, że bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Mniej widoczne, lecz nie mniej zagrażające spójności rodziny są skutki psychologiczne bezrobocia. Bezrobocie powoduje bowiem zmianę sytuacji społecznej i emocjonalnej całej rodziny, zarówno dorosłych, jak i dzieci.

2. Alkoholizm

Alkoholizm jest zjawiskiem patologicznym ujmującym wszystkie szkody związane z nadużywaniem alkoholu. Występuje on również na terenie gminy Brańsk, ale zdiagnozowane są tylko pojedyncze przypadki. Jest to choroba zaprzeczeń, osoba nadużywająca alkoholu najczęściej uważa, że nie robi nic złego, że wszystko jest w porządku. Nałóg musi wyrządzić wiele szkód w życiu prywatnym, zawodowym, społecznym aby osoba zaczęła szukać pomocy. Bardzo często zdarza się tak, że osoba nie chce skorzystać z proponowanej pomocy. Nadużywanie alkoholu wpływa niekorzystnie na życie osoby uzależnionej, ale również dotyczy członków rodzin osób uzależnionych. Często żyją one w ciągłym stresie, co jest przyczyną wystąpienia u nich stałych zaburzeń związanych z przystosowaniem, zaburzeń emocjonalnych jak również schorzeń psychosomatycznych. Współuzależnienie nie jest chorobą jednak osoby te wymagają i mogą uzyskać poprawę stanu zdrowia, jeśli zechcą skorzystać z pomocy.

Cechy współuzależnienia:

- nieświadome wspomaganie choroby alkoholowej przez osłanianie osoby uzależnionej przed konsekwencjami picia alkoholu,
- koncentracja myśli i działań na osobie uzależnionej od alkoholu,
- poczucie bezradności i godzenie się na ponoszenie wysokich kosztów spowodowanych nadużywaniem alkoholu,
- cierpienie i chaos w życiu uczuciowym, niepokój, gwałtowne zmiany nastroju prowadzące do sięgania po środki nasenne, uspokajające a także po alkohol.

W Polsce jak wynika z badań socjologicznych alkoholu nadużywa 7 – 10%. Niepokojący wydaje się fakt, iż badania wskazują, że wzrasta odsetek młodzieży, która pije alkohol. Co gorsza obniża się wiek inicjacji alkoholowej, tj. 12 – 13 lat.

Sposobem na zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszaniu już istniejących jest realizacja programu stworzonego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Zjawisko przemocy w rodzinie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo że w relacjach międzyludzkich istniała ona od zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstwa. Ujawniano jedynie wyjątkowo okrutne i budzące sprzeciw społeczny pojedyncze zdarzenia z historii rodzin, w których doszło do tragedii, zapominając, że dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem zagrożenia, poniżenia, cierpienia, lęku i rozpacz, a dramaty, które przedostały się do wiadomości publicznej, są uwieńczeniem wieloletnich cierpień, tym boleśniesz, że rozgrywane są w aurze społecznej akceptacji.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest trudne, dlatego też trzeba działać wspólnie. Współpraca z przedstawicielami innych służb, instytucji i organizacji pozarządowych zwiększa efektywność i skuteczność swoich działań.

Ośrodek Pomocy Społecznej w przypadkach dotyczących występowanie przemocy w rodzinie prowadzi współpracę z Posterunkiem Policji, a konkretnie z poszczególnymi dzielnicowymi.

4. Problemy ludzi starszych

Spośród petentów pomocy społecznej ludzie starsi stanowią wyjątkową grupę. Zmiany demograficzne, jakie zachodzą w ostatnich dziesięcioleciach w większości krajów europejskich, których konsekwencją jest demograficzne starzenie się społeczeństwa, wyrażające się wzrostem odsetek osób w wieku 65 lat i więcej.

Politykę społeczną wobec osób starszych można zdefiniować jako system działań, mających na celu wszechstronną kompensację malejących z wiekiem możliwości człowieka do samodzielnego zaspokajania potrzeb, integrację z lokalną społecznością oraz przygotowanie do starości.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa pełni wobec tej grupy osób szczególną rolę. Działania uwzględniające specyficzne potrzeby tej grupy społecznej obejmują między innymi:

- ochronę zdrowia seniorów,
- zatrudnianie osób starszych,
- pomoc osobom obłożnie chorym,
- pracę socjalną z osobami starszymi,
- kształtowanie warunków mieszkaniowych,
- pomoc instytucjonalną,
- poprawę warunków materialnych seniorów.

Specyficzne potrzeby stwarza praca z ludźmi starszymi. Wymagają oni specjalnych form pomocy wynikających z dwóch grup problemów. Pierwsze z tych problemów, indywidualne obejmują trudności w codziennym funkcjonowaniu człowieka, są wynikiem fizjologicznych procesów starzenia się i mogą wystąpić w różnym wieku człowieka. Drugie to problemy rodziny, wynikające z ograniczonych możliwości w świadczeniu pomocy i opieki tym osobom.

5. Problemy opiekuńczo – wychowawcze

Częstą przyczyną nieprawidłowego funkcjonowania rodziny jest bezradność wynikająca z zaburzeń równowagi systemu rodzinnego, przejawiającego się trudnościami we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny. Objawia się to problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i problemami wychowawczymi związanymi z łamaniem obyczajów i norm społecznych oraz prezentowaniem agresywnych zachowań. Zachowania tego typu najczęściej mają miejsce w rodzinach wielodzietnych oraz rodzinach niepełnych.

Wszelka pomoc w takich przypadkach powinna być skierowana na odbudowę prawidłowych relacji i umocnienie własnych postaw rodzicielskich. Aby jednak pomoc ta była w pełni skuteczna, niezbędne jest zastosowanie działań profilaktyczno – ochronnych w pierwszej fazie powstania problemu.

W działaniach tych, bardzo ważną rolę odgrywa współpraca pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej z kuratorami Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim. Umożliwia ona bezpośrednią wymianę informacji o zagrożeniach istniejących w środowisku, sposobach

zapobiegania im i możliwości współdziałania w zakresie udzielania pomocy podopiecznym oraz sprawowaniu kontroli nad wykonywaniem obowiązków rodzicielskich.

Grupa osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brańsku, ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych stanowi ok. 25%, spośród wszystkich korzystających z pomocy.

III. Instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Brańsk realizuje powołany Uchwałą Rady Gminy w Brańsku Nr II/12/92 z dnia 18 marca 1992 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek realizuje zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej dotyczące pomocy społecznej oraz zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- tworzenie gminnego programu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego,
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników.

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnianie w formie

- zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- prowadzenie i zapewnianie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
 - podejmowanie innych działań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
- Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należą:
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
 - opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
 - organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
 - prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Zadaniem Ośrodka jest też koordynacja całości działań, współpraca z innymi podmiotami publicznymi, rozpoznawanie środowiska, przyznawanie prawa do zaliczki alimentacyjnej i prawa do świadczeń rodzinnych. Świadczenia te są wsparciem dla rodzin gorzej sytuowanych w wychowaniu dzieci oraz w sytuacji kiedy w rodzinie znajduje się osoba niepełnosprawna wymagająca opieki i pomocy. Poza tym, Ośrodek we współpracy z Referatem Ogólno - Organizacyjnym Urzędu Gminy realizuje zadania z zakresu Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania ustawowe z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez pracowników socjalnych Ośrodka. Pełnią oni fundamentalną rolę w realizacji polityki socjalnej wobec ludzi, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji i nie mogą bądź też nie potrafią jej rozwiązać. Pracownicy dostrzegają potrzeby podopiecznych zarówno ze sfery fizyczno – materialnej, jak też sfery psychofizycznej.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja ta powoływana jest zarządzeniem Wójta. Działa na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania programu:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

3. Caritas Diecezji Drohiczyńskiej

Caritas diecezji jest odrębnym, w pełni autonomicznym podmiotem prawa kościelnego i cywilnego. Działa na mocy własnego statutu. Oficjalnie na jej czele stoi właściwy biskup – ordynariusz. W skład Caritas diecezji wchodzi diecezjalna centrala oraz ogniwa Caritas szczebla podstawowego (Caritas parafialne oraz koła Caritas). W niektórych diecezjach funkcjonuje szczebel pośredni w postaci okręgów, rejonów lub dekanalnych duszpasterzy charytatywnych.

Na terenie gminy Brańsk funkcjonują dwa Parafialne Zespoły Caritas: w Brańsku i Domanowie. Są to podstawowe jednostki organizacyjne Caritas Diecezji Drohiczyńskiej w naszej gminie. Caritas parafialny realizuje w ramach posiadanych możliwości i środków inicjatywy i zadania Caritas Diecezji. Zadania te obejmują następujące kierunki działania:

1. mobilizację charytatywną całej wspólnoty parafialnej do praktykowania miłosierdzia modlitwą, słowem i czynem, w szczególności poprzez:
 - kultywowanie parafialnych i rodzinnych zwyczajów charytatywnych,
 - czynne włączanie się w katechezę o tematyce charytatywnej,
 - przygotowanie akcji charytatywnej i ich realizację,
 - popularyzowanie informacji na temat potrzeb i działań charytatywnych,
 - organizowanie spotkań przedstawicieli różnych wspólnot organizacyjnych działających na terenie parafii.
2. w miarę pełne i stałe rozpoznawanie potrzeb pomocy charytatywnej na terenie parafii:
 - współpraca z ośrodkami pomocy społecznej,
 - współpraca z organizacjami o charakterze charytatywnym,
 - pomoc prawna w otrzymaniu należnych świadczeń socjalnych lub uzyskaniu niezbędnych uprawnień.
3. organizowanie i świadczenie konkretnej pomocy potrzebującym, a w szczególności:
 - chorym, niepełnosprawnym, osobom w sędziwym wieku,
 - rodzinom wielodzietnym,
 - dzieciom i młodzieży w trudnych sytuacjach,
 - osobom ubogim.

Przewodniczącym Caritas Parafii jest proboszcz lub jego pełnomocnik upoważniony pisemnie. Członkami mogą być osoby fizyczne (świeckie i duchowne) powołane przez proboszcza, wspierające go w sposób stały i zorganizowany w realizowaniu charytatywnej misji Kościoła.

IV. Cele strategii i ich realizacja

1. Pomoc rodzinom dotkniętym problemami alkoholizmu i narkomanii

Praca z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy, jak i z osobami nadużywającymi alkoholu jest bardzo trudna, długotrwała i często skazana na niepowodzenie. Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów tego typu jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na terenie gminy

Brańsk działania w tym zakresie prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizując założenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez:

- prowadzenie i udzielanie w punkcie informacyjno – konsultacyjnym informacji oraz pomocy psychospołecznej i prawnej osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- ułatwienie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzinom poprzez kierowanie do poradni odwykowej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i psychoedukacyjnej w zakresie zdrowego stylu życia i przeciwdziałaniu uzależnieniom,
- wspomaganie, szkolenie i koordynacja pracy wszystkich podmiotów działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień prowadzących działalność na rzecz gminy,
- wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin w trakcie procesu zdrowienia poprzez zachęcanie do utworzenia grup AA,
 - utworzenie klubu AA,
 - utworzenie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych,
 - utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej
- działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców a w szczególności: dystrybucja wśród kierowców materiałów edukacyjnych, współpraca z ośrodkami szkolenia w zakresie włączenia do programów szkolenia kandydatów na kierowców problematyki alkoholowej.

Działania zapobiegające powstawaniu problemów narkomanii na terenie gminy Ośrodek prowadzi we współpracy z Referatem Ogólno – Organizacyjnym Urzędu poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Nadrzędnym celem Programu jest ograniczenie rozpowszechniania używania narkotyków oraz związanych z tą patologią problemów.

Główne założenia:

1. zahamowanie tempa wzrostu popytu na narkotyki,
2. optymalizacja działań na rzecz leczenia, rehabilitacji oraz ograniczania szkód zdrowotnych,
3. redukcja nawrotów oraz poprawa jakości życia osób uzależnionych od środków psychoaktywnych,
4. ograniczanie dostępności narkotyków dla indywidualnych użytkowników,
5. zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawisk narkomanii

2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie warto oprzeć na pewnych założeniach:

- najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary,
- za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, bez względu na to, co zrobiła ofiara,
- nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka,
- nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy
- podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.

W przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie należy zapominać o sprawcach i podejmowaniu działań zmierzających w pierwszej kolejności do ich powstrzymania, a potem

do wprowadzania trwałych zmian w postawach i zachowaniu. Celem pracy ze sprawcami przemocy w rodzinie jest zaprzestanie stosowania przemocy nie tylko wobec danej osoby, ale rezygnacja z zachowań przejawiających jakiekolwiek oznaki przemocy w ogóle.

Założenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. dofinansowywanie działań służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie między innymi przez:
 - szkolenia zwiększające kompetencje w zakresie pomagania rodzinom, w których dochodzi do przemocy,
 - prowadzenie działalności edukacyjnej służącej skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
 - badania lokalne i ekspertyzy na temat przemocy domowej,
2. wdrażanie i realizacja programów interwencyjno – edukacyjnych lub terapeutycznych dla sprawców przemocy,
3. współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na tej płaszczyźnie prowadzi intensywną współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Posterunkiem Policji w Brańsku. W przeciwdziałaniu przemocy tego typu stosowana jest Procedura Niebieskiej Karty, która przygotowana i pilotowana równolegle z procedurą dla policji jest pomocna i skuteczna.

3. Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Spośród osób korzystających z pomocy społecznej ludzie starsi i osoby niepełnosprawne stanowią grupę, która potrzebuje szczególnego wsparcia z zewnątrz.

Struktura starzejącego się społeczeństwa wymaga podejmowania odpowiednich działań i przewidywania potrzeb coraz większej grupy osób spośród mieszkańców naszej gminy. Starość jest okresem życia charakteryzującym się dużą niestabilnością biologiczną, psychiczną i socjalną. Stwarza więc konieczność podjęcia wielu działań, uwzględniających specyficzne potrzeby tej grupy społecznej.

Działania te obejmują:

- pracę socjalną z osobami starszymi,
- zorganizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób starszych, które są pozbawione pomocy osób drugih,
- wypracowanie modelu skutecznej pomocy osobom starszym poprzez połączenie działań pielęgniarstwa środowiskowego, lekarza i pracownika socjalnego,
- poprawę warunków materialnych seniorów,
- dążenie do zapewnienia osobom starszym potrzebującym całodobowej opieki miejsca w odpowiednich placówkach (np. w Domach Pomocy Społecznej, w Zakładach Opiekuńczo - Leczniczych),
- zapewnienie osobom starszym znajdującym się w trudnej sytuacji pomocy w formie gorącego posiłku,
- inicjowanie pomocy sąsiedzkiej w środowisku lokalnym (wolontariat):
 - odwiedziny osób starszych,
 - pomoc w wykonywaniu codziennych czynności,
 - spacer z podopiecznymi,
 - pomoc w przygotowaniu posiłków,

Drugą grupę stanowią osoby niepełnosprawne. Według definicji są to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie

ról społecznych a w szczególności wykonywanie pracy zawodowej.

Pokonywanie trudności związanych z niepełnosprawnością i osiągnięcie samodzielności fizycznej, psychicznej i społecznej stanowi bardzo ważny element w życiu osoby niepełnosprawnej. Szereg tych trudności spowodowany jest tym, iż społeczeństwo zapomina bądź nie zauważa właśnie takich osób. Dlatego też, duże znaczenie w tej sytuacji ma podjęcie się realizacji wielu zadań, w tym:

- integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem,
- zapewnienie osobom niepełnosprawnym znajdującym się w trudnej sytuacji pomocy w formie gorącego posiłku,
- dążenie do zapewnienia osobom niepełnosprawnym wymagającym całodobowej opieki miejsca w odpowiednich placówkach,
- umożliwienie osobom i rodzinom osób niepełnosprawnych godnych warunków życia i zaspokojenie niezbędnych potrzeb,
- aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych,
- zorganizowanie usług opiekuńczych,
- umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez pracę socjalną z osobami niepełnosprawnymi i umożliwienie kontaktów z osobami sprawnymi,
- inicjowanie pomocy sąsiedzkiej w środowisku lokalnym (wolontariat).

4. Współpraca z rodzinami ze środowisk dotkniętych problemem bezrobocia.

O tym, że bezrobocie stało się kwestią społeczną świadczy dynamika, skala i struktura tego zjawiska, jak i jego negatywne konsekwencje, które z czasem odczuwane są coraz silniej. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspokajanie ważnych potrzeb społecznych w różnych sferach życia.

Celem działań planowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brańsku jest wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia. Adresatem tych działań mają być osoby bezrobotne z terenu gminy, które są klientami ośrodka pomocy społecznej i wykazują aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.

Podstawowe założenia strategii mające na celu pomoc rodzinom i środowiskom dotkniętym problemem bezrobocia, to:

1. współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w kierunku aktywizacji osób bezrobotnych,
2. przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej,
3. udzielanie pomocy finansowej i zróżnicowanie form pomocy adresowanych do bezrobotnego zgodnie z zasadą indywidualizacji procesu pomocy,
4. kontrakty socjalne określające zasady współdziałania, które będą podstawą pracy z bezrobotnym klientem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brańsku.

Kierunki działania:

1. Działania podejmowane w celu mobilizowania osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do poszukiwania zatrudnienia i usamodzielniania się.
 - w ramach tych działań podstawą pomocy stanie się kontrakt zawierany między bezrobotnym a ośrodkiem pomocy społecznej określający zasady współpracy oraz cele, do których należy zmierzać i uzależniać przyznanie pomocy finansowej od zaangażowania bezrobotnego w poszukiwaniu zatrudnienia,
 - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Bielsku Podlaskim w sprawie prac interwencyjnych i robót publicznych oraz przygotowania zawodowego i odbywania stażu z Powiatowego Urzędu Pracy dla najbardziej aktywnych podopiecznych.

2. Działania podejmowane w celu redukowania psychospołecznych skutków bezrobocia.
 - w zakresie tych działań planowane jest przeznaczenie środków finansowych, którymi dysponuje ośrodek, w pierwszej kolejności na ochronę dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców; priorytetem stanie się więc zapewnienie dzieciom: dożywiania w szkole, podstawowego wyposażenia do szkoły, wypoczynku w okresie wakacji.
 - aby pomoc nie ograniczała się jedynie na świadczeniach finansowych, niezbędna jest również praca socjalna, której celem będzie kształtowanie u bezrobotnych odpowiedzialności za własny los i przystosowanie do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości.
3. Działania mające na celu zwiększenie skuteczności funkcji informacyjnej sprawowanej zarówno przez urząd pracy jak i ośrodek pomocy społecznej dla osób bezrobotnych.
4. Inne działania wynikające z rozeznaczonych potrzeb, mające na celu pomoc osobom bezrobotnym.

PODSUMOWANIE

W przedstawionym programie, dotyczącym pomocy społecznej na terenie gminy Brańsk, powinny uczestniczyć instytucje, organizacje i społeczność lokalna.

Realizowanie zadań ujętych w strategii odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat (2006 – 2010), a ich powodzenie zależeć będzie od ścisłej współpracy podmiotów, sytuacji w kraju oraz środków finansowych, które zostaną przyznane na ich realizację.

Skuteczność realizacji przewidzianych działań wymaga również zapewnienia określonych warunków, z których najważniejsze to:

- konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych działań,
- opracowanie szczegółowych programów i harmonogramów realizacji poszczególnych zadań zawartych w strategii,
- ubieganie się o zewnętrzne środki finansowe niezbędne do realizacji zadań przedstawionych w strategii,
- upowszechnianie celów i zadań strategii wśród mieszkańców gminy Brańsk,
- uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji tych przedsięwzięć.

Ponadto warunkiem skuteczności zamierzonych działań jest monitorowanie, ewolucja celów i zadań, tak by stały się podstawą do dokonywania niezbędnych korekt i modyfikacji strategii. Wynikiem takiej weryfikacji może być powstanie zupełnie nowych celów szczegółowych i projektów dotyczących tych aspektów życia w gminie, których na dzień dzisiejszy nie można przewidzieć.

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Wietoszek

